

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse angår retsassessorer, dommerfuldmægtige og kontorfunktionærer ved byretterne, Handelsretten og Tinglysningsretten og svarer med enkelte ændringer til den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 17 a. Medtagelsen af Tinglysningsretten i bestemmelsen er en konsekvens af forslaget om oprettelse af denne domstol, der fremover skal varetage tinglysningsopgaven for hele landet, jf. pkt. 10.2 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger. Der er endvidere foretaget enkelte ændringer som følge af forslaget om, at byretterne – bortset fra retten på Bornholm – fremover skal ledes af en præsident.

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse angår medvirken af sagkyndige dommere i civile sager ved byretterne og landsretterne og afløser de gældende bestemmelser i retsplejelovens § 6, stk. 4, og § 18 b.

Det foreslås at styrke den sagkyndige medvirken ved byretterne og landsretterne i første instans. Det forudsættes, at sagkyndige meddommere tilkaldes i videre omfang i handelssager, end det sker i praksis i dag, og det foreslås, at sagkyndige dommere også vil kunne medvirke i ikke-handelssager.

Den foreslåede bestemmelse er den nye hovedbestemmelse om medvirken af sagkyndige meddommere i civile sager ved byretten og landsretten. Bestemmelsen omfatter civile domssager, herunder søsager og sager om varsling i forbindelse med afskedigelser af større omfang, hvor medvirken af sagkyndige meddommere efter de gældende regler er obligatorisk. Efter lovforslaget vil det også for disse sagers vedkommende bero på en konkret vurdering, om der i den enkelte sag er behov for, at der medvirker sagkyndige meddommere, og de nuværende særlige regler om sagkyndige dommere i disse sager, jf. § 6, stk. 4, 1. pkt., § 6 a, stk. 1, § 18 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2, og § 18 c, foreslås således ikke videreført. Der vil dog netop i disse sagstyper (søsager og varslingsager) ofte være behov for medvirken af sagkyndige meddommere.

Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke bolig-sager, der er omfattet af lejelovens regler om medvirken af lægdommere.

Som led i den nye udformning af reglerne om medvirken af sagkyndige meddommere bortfalder den særlige byretsbetegnelse »søret«.

Forslaget om medvirken af sagkyndige meddommere omfatter ikke indispositive sager, dvs. sager om ægteskab eller forældremyndighed, faderskab, værge-

mål, prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse eller beslutning om adoption uden samtykke, jf. *stk. 5*. Med hensyn til reglerne i lov om social service om medvirken af sagkyndige meddommere i børnefjernelsessager henvises til lovforslagets § 83 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 1*, at retten kan bestemme, at retten under hovedforhandlingen i første instans skal tiltrædes af to sagkyndige meddommere, såfremt fagkundskab skønnes at være af betydning for sagen. Hvorvidt der bør medvirke sagkyndige meddommere, beror således på en konkret vurdering af, om den pågældende sag vedrører sådanne spørgsmål, at der kan være behov for at supplere den eller de juridiske dommere med sagkyndige meddommere.

Det foreslås i *stk. 2*, at landsretten i en ankesag, hvor der i første instans har medvirket sagkyndige dommere i medfør af *stk. 1*, kan bestemme, at retten under hovedforhandlingen skal tiltrædes af to sagkyndige dommere. Der kan således ikke tilkaldes sagkyndige meddommere under ankesagens behandling, hvis sagkyndige meddommere ikke har deltaget ved sagens behandling i første instans.

Før retten træffer afgørelse om, hvorvidt der skal medvirke sagkyndige dommere, skal parterne have adgang til at udtale sig om spørgsmålet, jf. *stk. 3*. Det foreslås, at afgørelsen om, hvorvidt der skal medvirke sagkyndige dommere, skal træffes ved kendelse, og at en kendelse om, at der skal medvirke sagkyndige dommere, ikke skal kunne indbringes for højere ret. En afgørelse om, at der ikke skal medvirke sagkyndige dommere, kan derimod kæres efter de almindelige regler. I landsretssager (både førsteinstanssager og ankesager) vil kære således forudsætte en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Når der er truffet bestemmelse om medvirken af sagkyndige dommere, kan retten tilkalde de sagkyndige meddommere til retsmøder også uden for hovedforhandlingen, når den finder særlig anledning hertil, jf. *stk. 4*. Dette vil navnlig kunne komme på tale i tilfælde af afhøring af parter eller vidner, afhjemling af syn og skøn eller afsigelse af kendelse om et omtvistet punkt. Det foreslåede *stk. 4* bygger på de gældende bestemmelser i retsplejelovens § 6, stk. 4, 3. pkt., og § 18 b, 2. pkt.

Derimod findes der ikke i praksis at være behov for medvirken af sagkyndige dommere ved foretagelse af retshandlinger til brug for en anden ret, og det gældende § 18 b, 3. pkt., foreslås derfor ikke videreført.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.2.2 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.